

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárat a Fazekas-utcáról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A nő joga.

Kassa, okt. 16.

A világ most tele van mozgalmakkal: érvényesülésre törekvő jogok és érdekek hadbavonulásával. E tömérdek mozgalom között egyetlenegy sincs, amely terjedelem és változtató képesség, általános hatás dolgában csak összemérhető is lenne ezzel, a mely az egész emberiség egyik és szám szerint nagyobb felének képviselőjében jelenik meg az új világ alakulásának küzdőterén. Ha lehet valami, ami a világ képét gyökeresen megváltoztathatja és átformálhatja, úgy bizonyára ez az.

Egy ilyen jelenségen lehet tréfálkozni, de tréfának venni nem lehet. A feminista mozgalom az utóbbi időben minden alkalmazható mértéket meghaladó módon megnövekedett és nincs az emberi életnek olyan területe, ahol a hatalmát vagy mint szorongató, vagy mint diadalmas erő ne bizonyítaná. Területeket foglalt a nőnek a gazdasági élet és a tudomány birodalmában, most a politika kapuit döngeti, hogy kezébe kaphassa a jogok leghatalmasabb eszközét: a törvényt is.

Lekicsinyelni tehát ezt a mozgalmat nem lehet; jogosulatlanok mondani pedig egyáltalában lehetetlenség. Semmi se indul ok és semmi se nőhet erkölcs és igazság nélkül. A feminizmusnak ebben a mostani gyermekkorában lehetnek tökéletlenségei és lehetnek tévedései. — De magának a feminizmusnak okvetetlenül joga és igazsága van abban a pillanatban, a mint a mai rendben jogtalanságokra, tévedésekre és igazságtalanságokra tud rámutatni, a melyeknek a jóvátevése az ő programja alkalmas.

Ilyen jogtalanságok, igazságtalanságok és tévedések pedig igenis vannak; mert különben a feminizmus kérdése meg nem született és nem nőhetett volna. Ha nem lennének, akkor be nem következhetik, hogy a nő és éppen a művelt és gondolkodó

nő a rendelkezésére álló hivatás területét szűknek, kevésnek és meg nem felelőnek találja és új jogokat követel, hogy új kötelességekbe merülhessen.

Megadja-e az új jog azt, a mit a követelői várnak tőle, nem lehet addig megmondani, míg ez a medicina kipróbálva nincs. Világos csak a cél, a mely minden embernél: nőnél, férfunál egy: a boldogság. A feminista mozgalom roppant megnövekedése azt mutatja, hogy ennek a célnak az elérésére a mostani rend a nőknek egy igen nagy tömege szemében alkalmatlan nem látszik többé. Vajjon a több jog csakugyan a több jó eszköze lesz-e, csak az apostolok tudhatják; de mindenki előtt tisztelni való minden törekvés, a mely hittel és meggyőződéssel a boldogságért harcol. Ha minden nő boldog lesz a földön, minden férfi is boldog lesz: de hol a jog, a melyet ha megosztunk, akkor így lesz?

Történelem és politika.

Igen gyakran szembeállított két fogalom ez, de valamennyiszor úgy van az egymáshoz való viszonyunk megvilágítva, hogy a történelem magasabbrendűnek látszik és előbbrevalónak a politika felett. A történelmi események indító okául bölcs belátáson alapuló, céltudatos cselekedetek vannak megjelölve, a történelmi alakok egyénisége át és átalán van hatva az őket vezető eszméktől és küzdelmeikben ott van mindég ez eszme iránti határtalan ragaszkodás, még elvteladásai is ilyen szempontból vannak feltüntetve. Általában bizonyos átlátszó zománcokkal vannak a történelem szereplői bevonva, mely alatt minden jellemvonásuk művészileg van elrendezve, esetleges fogatkozásaik ügyesen leplezve, talán jelentéktelen kiválóságuk erősen kidomborítva, — de hozzáférhetetlenül az átlátszó zománc miatt, — úgy, hogy a róluk nyert kép egységes és csodálatosan mindég olyan stílusban van festve, amilyen iskolához tartozik épen a történetíró. Megesik tehát, hogy egy és ugyanazon történelmi alakot két ellentétes felfogású író teljesen különbözőnek rajzol. Az egyik szabadságszerető, jólelkű emberbarátnak, népe atyjának rajzolja, a másik zsarnoknak és becsvágyó, önző kényurnak fogja feltüntetni. Eszerint cselekedeteik magyarázatát is ezek a jellemképek adják. Míg

az egyik dicsőíteni fogja önfeláldozó küzdelmeit, olthatatlan szabadságszeretetét, a másik gyűlölettel vési kőbe, hogy ime, mily dúló harcokban lett képes gyönyörűséget a zsarnok kielégíthetetlen vérszomja.

A közfelfogás szentesíti azután az ilyenképen elkészített képet s idők múltán annyira átmegy a köztudatba a történelmi alakok így vagy úgy megrajzolt jellege, hogy azt kiegészíteni vagy abból elvenni egy vonást is — ha az igazság kedvéért is — nem lehet többé.

Napjainkból ép oly isteneket csinálunk haláluk után, mint a régi rómaiak. Pedig hát a legszebb dicséret, ami érheti őket az, hogy emberek voltak.

Az a kérdés ezek után, hogy mi célból szükséges a fenti módon kialakult képek összhangját megzavarni, minek kell az események más okát kutatni, mikor azt az eddigi történet oly szépen megadja!

Azért, mert az ember embervoltának legszebb és leghasznosabb tulajdonsága és bizonyosága, hogy a múlt eseményeit kutató szemmel nézi és az azokban megnyilatkozó törvényszerűségeket ép észszel, érzékkel megállapítja, jövő fejlődése irányítására, jelen boldogulása biztosítására felhasználja; az lenne hivatása a politikának is, hogy t. i. célszerű elvek rendszeresítésével teremtsen meg a létfeltételek legkedvezőbb alakulását.

Am sajnálattal kell tapasztalunk önmagunk sokféle nyomorúságán, társadalmi életünk hiányos, összműködésén azt, hogy a célszerű elvek aránytalanul kis számban nyerne gyakorlati alkalmazást ahhoz az óriási időhöz képest, amelyre biztos történelmi vizsgálódással tekinthetünk vissza.

Olyan a helyzetünk, mint azon emberé, aki kellő eszközök és munkaképesség nélkül éhínségben kénytelen nézni a végtelen kiterjedést, dus termőerejű rónaságot, amely bőven elláthatná őt élelemmel, gazdaggá tehetné, ha hozzáférhetne.

A történelemnek ezernyi tanulsága használatlanul roszdál és társadalmi politikánk ép olyan kezdetleges, célszerűtlen, mint ezer éveknek annakelőtte, mert a hasznos vizsgálódást megakadályozza a konvenció, a nehezen felkutatott törvények alkalmazását, az uralkodó osztályérdek.

Igy hát történelem és politika nem állanak egymással abban a természetes viszonyban, hogy az egyik a másiknak, mint a leszűrt igazságok bő tárháza, álljon rendelkezésre, hanem a mai politika a történelmet csak diszletraktárnak használja, hogy a régi fegyverek és dicsőséges küzdelmek emlékével ékesen védje meg a maga osztályérdekét, mert önereje nem állja a harcot.

(— der)

KORHELY
LEVES,

HIDEG SÜLTEK ESTÉTŐL
HAJNALIG
GUTTMANN GYULA

Tátrakavéházában, Mészáros-utca 42. szám alatt.

Uzsorások a piacon.

Áremelés az ünnep miatt.

A hatóság miért nem mozdul?

Kassa, okt. 16.

Bármily unalmasnak lássék is, hogy minduntalan a drágasságról kell írunk, ez a téma nem lehet eléggé kopott, egyszerűen azért, mert a publikum zsebébe vág. Mindenki érzi, közvetlenül tapasztalja a drágaság súlyos következményeit. A megélhetés Kassán már is tűrhetetlen — a piaci élelmi szerek tolytonos áremelkedése miatt. Most több oldalról érkezett panasz folytán botránys állapotra hívjuk fel a hatóság figyelmét.

A piacon az ünnep hatása alatt *gyalázatos áru-uzsora folyik*. A szomszédos falvak termelő gazdái, a piacra naponként bejáró parasztokról kezdve, a helyben állandóan kereskedő élelmiszer elárúsítók, mindenki horribilis árakat követel a bevásárló közönségtől. Hogy csak egy kicsiny példát említsünk, egy tojás ára 12-14 fill. Es az árak az összes élelmi szereken végig folytonosan emelkednek. Minél jobban közeledünk a nagy nemzeti ünnephez, annál drágább minden. Kihasznlják a fogyasztók nagy koresletét s erre való tekintettel *felháborító uszora folyik a piacon*.

Aggodalommal fordulunk a hatósághoz, nincs okunk remélni, hogy felszólalásunknak fogantja legyen. Nincs, egyszerűen azért, mert a kassai hatóságból hiányzik az érzék a piaci állapotok megszüntetésére. Noha a polgármestertől és a főkapitánytól lefelé valamennyi városi tisztviselő háztartását is megviseli a tarthatlan drágaság, még e közvetlen tapasztalatok sem ingerlik eredményes cselekedetekre. Sőt mit tapasztalunk? Jó öreg kollegánk a Kaschauer Zeitung kizonyára a rendőrhatalóság információja alapján koronként „*Markpreise in Kassa*” rovatában közli a piaci árakat. A legutóbbi október hó 10-én kelt. Nos az ott feltüntetett árak csak papíron élnek, a valóságban minden egyes árucikk sokkal drágább. Mit jelent ez? Vagy a hatóságot csapják be az elárúsítók s hamis adatokat diktálnak be, vagy a hatóság úgy teljesíti piacszemléje, hogy nem győződik meg személyesen a tapasztaltokról. Az általa közölt kimutatás — hamis adatokkal félre téveszti a hatóságot — s nem involválja sürgős közbelépését.

Váczy főkapitány személyesen ha utána jár az ügynek, teljesen más állapotot talál. Mi a teendő? Ha a hatóság nem akadályozza meg a szemérmetlen piaci uzorát, a valóságos fosztogatást, tömörüljön a közönség s adja meg az egyetlen méltó feleletet. Ha néhány napig mondjuk, egy hétig, saját megszokott életmódjának feláldozásával is, de szüntesse be a vásárlást. Ez az egyedüli radikális módszer! Eszre térnek az elárúsítók, ha ott marad és megromlik az élelmiszer. Valameddig azonban a kassai közönség csupán panaszkodik s a *panasz dacára is vásárol, fizeti a drága piaci uzsora-árakat*, a normális állapotok be nem következnek. A hatóság szerepe pedig elégségesnek nyilvánul, ha pusztán az általa közölt árukimutatás árainak betartására felügyel.

Politikai szemle.

(Wekerle Bécsben. — A király tartja Goluchowszkyt. — A szerb vámháboru élesedik.)

— *Politikai munkatársunk távirata.* —

Budapest, okt. 16.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap Bécsbe utazott. *Utazása természetesen feltűnést keltett és csaknem általános az a vélemény, hogy Wekerle bécsi útja és a Goluchowszky-válság között összefüggés van.* Utazását lehetne ugyan azzal is magyarázni, hogy a miniszterelnök multkorai kihallgatása alkalmával csak a költségvetésről referált a királynak és sem a parlament munkarendjéről, sem a kormányzás egyéb apró ügyeiről az idő rövidsége miatt jelentést nem tehetett, de a valószínűséghez közelebb áll a politikai körök azon véleménye, hogy Wekerle ezen utazásának fontosabb okai és esetleg mélyreható következményei lehetnek.

Lehet, hogy Wekerle ma Goluchowszky gróffal is találkozik és tanácskozásukban bizonyára eldől az a kérdés is, hogy a külügyminiszter a várható eseményekkel szemben mily magatartást tanúsítson. Bécsi megbízható forrás értesülése szerint a király Goluchowszky grófnak hivatalban való megmaradását kívánja és hír szerint a magyar kormányt is értesítették a királynak erről a felfogásáról. Ugyanaz a forrás jelenti, hogy Terenthal báró pétervári magyar-osztrák nagykövet Berlinbe érkezett, ahonnan ma Bécsbe utazik, állítólag ugyancsak a Goluchowszky válsággal kapcsolatban. E hírt ellenőrizni nem lehet ebben a pillanatban, de ilyen formában nem sok valószínűséggel bír.

A szerb kormány legutóbbi választójegyzéke, mely a napokban ment el Bécsbe, csak lényegtelenül különbözik az előbbiektől és csupán csak az ágyu megrendelés dolgában határozottabb a válasz. Hangsúlyozza, hogy ha a bécsi kormány a mostani jegyzéket sem fogadja el a huszonhat millió megrendelés dolgában a szerb kormány nem vállal a jövőre garanciát. Abból a határból ítélve, melyet ez a jegyzék keltett, a vámháboru még fokozottabb kiélesedését várhatjuk.

Pasics szerb miniszterelnök a skupstinát, miután az alelnököket és a jegyzőket megválasztották, bizonytalan időre elnapolta, hogy az ellenzéknek alkalma sem nyíljen a vámkonfliktusban való nyilatkozatra.

UJDONSÁGOK.

A Rákóczi-perselyek ügye.

Tegnap lapunkban Kassa város lelkes hölgyközönségéhez intézett kérelem folytán — mint értesülünk — már is számos megkeresés érkezett perselyek díjmentes átengedése végett Gerlóczy Bélához, a Kassai Jelzalogban igazgatójához. Ujból felhívjuk Kassa város közönségének figyelmét arra a körülményre, hogy perselyek átvétele iránti bejelentések Gerlóczy Bélánál akár telefonon, akár levelező-lap útján csütörtök estig eszközölhetők.

Művészet és pénzüzetek.

A miskolci bankokat köszöntjük igaz előszeremmel, lelkes örömmel, tisztelő-hódolattal. Hivatásunkbeli tisztünk kötelez erre,

mert jól esik hírt adnunk olyan elhatározásról, olyan tettekről, mely a magyar kultúra fejlesztésének céltudatos nagy munkáját olyan oldalról éri, a honnan azt alig vártuk. Arról van ugyanis szó, hogy a miskolci összes pénzüzetek szinte közös elhatározással, s pusztán megnyilatkozott felbuzdulással vásárolnak, illetve már részben vásároltak a vándorkiállítás anyagából. Angliának a nagy Ruskin agitációira volt szükség, hogy pénzüzetei arra az elhatározásra jussanak, melyre a miskolci pénzüzetek önként megnyilatkozott lelkesedése és tigerszerete készítette. Az összeget, melyet a miskolci bankok ilyen formán a magyar művészeti kulturának juttatnak, 5000 koronára becsülik. Horribilis összeg ez a mi viszonyaink között, melyeket úgy értelmeztünk eddig, hogy a magyar bankoknak nincs egyéb kötelességük, mint az üzlet. Am a miskolci Wertheimok erre a hitre azzal a legplauzibilisebben cáfolnak reá. A levegő, melyben a miskolci vasszekrények élnek, kultúr-levegő. És ez a levegő friss és üde, atomjai átfogják törni itt is, nálunk és mindenütt azokat a vastag falakat, melyekkel maga a társadalom különítette el magát a pénzüzetektől. Meg van a miskolci példa nyomán a gyönyörű precedens, a mely hódítani fog az egész országban.

— **Mátrai Lajos halála.** Mátrai Lajos György szobrász ma reggel a fővárosban meghalt. Az ötvenhatéves művészt ország-szerte ismerték, szorgalmával, nagy munkabírással felküzdötte magát érdemesebb szobrászaink közé. Az elhunyt szobrászművész teljesen egészségesnek látszott, még szombaton is vidáman járt-kelt. Szombat éjjel azonban váratlan betegség támadta meg, mely dacára az orvosi segítségnek — ma reggel kioltotta életét. Az elhunyt szobrászművésznak egyik kiváló alkotása Ahauj-Torna megye Gönczön felállított Károlyi Gáspár szobra.

— **A kassai képtárlat.** Balogh Bertalan, a Borsodmegyei Közművelődési-Egyesület főtitkára Kassán tartózkodik, hogy az október hó 27-én megnyitandó kassai képtárlat előmunkálatait Mihalik József kassai elnökkel megbeszélje.

— **Tanítók gyűlése.** Az abauj tornamegyei általános tanító-egyesület holnap szerdán tartja az évi rendes közgyűlést, melynek legnevezetesebb pontja a szocializmust tárgyalja. A mai világban ki nem térhetünk már az elől, ideje tehát, hogy a tanítóság, mint a nép nevelője, szintén állást foglaljon mellette s ennek nyilvánosan kifejezést is adjon. A gyűlésre a tanügy barátokat és érdeklődőket meghívja az elnökség.

— **Csak egy virágszálat!** Halottak napján kigyulnak a szeretet mécsesei s a kegyelet koszorúi borulnak elköltözött szeretteink sírjára. Gyujtsdon minden gyászoló egy mécsessel kevesebbet s kössön koszorujába egy virággal kevesebbet s ezt ajánldekozza oda a halállal eljegyzett tudóbe-tegeknek!

Kassa fia! és leányai! A kik halottak napján a mindenható Istenhez bocsátjátok imáitokat elhunyt kedveseitekért, nyissatok meg szíveteket a halál előcsarnokában életükért esdő tudóbajosok könyörgése előtt! A kit a gondviselő Isten egészséggel megáldott, siessen segítségére beteg honfitársainak! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Minden fiára szüksége van a hazának. Halljátok meg a kiáltó szót! Adjatok a kegyelet szent napján betegséggel meglátogatott embertársotoknak csak egy szemernyit abból, a mivel a jóságos Isten megáldott

BORDAI forrás-víz

özv. grót. Forgách Sándorné uradalmából

Vulkanikus kőzetből fakadó magashegyi forrás — A természet által legkételetesebben átszűrt kristálytiszt, egészséges ivóvíz. Ósidők óta mint könnyen emészthető, hasznos, sőt a nép körében mint csodahatású víz ismeretes. Természetes szénsavval telítve. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr.

mege-üzletben, épügy vendéglőkben. — Főraktár Kassa és vidékére: **Vizy Domokos** fűszer- és csemege-üzletében. — 1 ltr. üveg víz 10 fillér. 1/2 liter víz 6 fillér.

benneteket! Filléreket avagy koronákat egy forma hálával és mélyesges köszönettel fogad a tüdőveszedelemmel küzdő József kir. herceg Sanatorium egyesület kassai bizottsága.

— A „Kassai Atletikai Club“ vasárnap f. hó 21-én tartandó országos atletikai viadalára a nagyszámu országos híru athleta gárdán kívül az egyes klubok vezető férfiai is nagy számban fognak érkezni s ezzel a verseny értékét rendkívül emelni. A magyar athleta clubból hazánk ezen legelső és legrégibb athleta club vezetői közül eddig biztosan megérkeznek: Dr. Nagy Béla a vivó szakosztály elnöke, Sztankovits Szilárd az atletikai szakosztály elnöke, Kanzer F. J. bajnok, Olgyay István a margitszigeti sporttelep igazgatója, Muzsa Gyula háznagy és Lauber Dezső a M. A. C. lelkes és agilis titkára. A versenyre jegyek már előre váltathatók Quirsfeld János ur üzletében.

— Szabóipari szaktanfolyam. A kereskedelmi miniszter folyó év október havában Kassán szabóipari tanfolyamot óhajt tartani, melynek vezetésével Beleszlin Athanáz szaktanítót megbizta. Figyelmeztetjük a tisztelt közönséget, hogy a szabóipari tanfolyam látogatásánál rendelt ruhák a tanfolyamot vezető szaktanító felügyelete alatt fognak készülni, felpróbáltatni és elkészíteni.

— Országgyűlési képviselők Rákóczi emlékének. Balogh Mihály, a szalontai kerület országgyűlési képviselője és Leszkay Gyula, a képviselőház háznagya azt az eszmét vetették fel, hogy a magyar országgyűlés képviselőháza ugy adózna legszebben az utolsó magyar fejedelem, Rákóczi emlékezetének, ha a magyar nép bizalmának leteleményesei, az országgyűlési képviselők általánának őrt a nagy fejedelem hamvai körül. Az eszme nagy tetszést keltett a függetlenség párt tagjai között és maga a párt nagynevű elnöke, Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter is helyesléssel fogadta. A függetlenségi párt tagjai, mint a Magyar Tudósító jelenti, az eszmét legközelebb bizalmas tanácskozáson megbeszélnek és annak kivételébe belevonják az országgyűlés képviselőháza többi pártjainak tagjait, valamint érintkezésbe lépnek ez irányban a főrendekkel is.

Fényes Samu dr. szerdán este 8 órakor folytatja szabad előadását Magyarország történetéről a szervezett munkások helyiségében (Fő utca 33. l.) Az előadás nyilvános.

— A Rákóczi-bizottság Konstantinápolyban. A Rákóczi Ferenc és bujdosó társai, valamint Zrínyi Ilona és Thököly Imre fejedelem hamvainak hazahozatalára kiküldött országos bizottság tagjai: Forster Gyula báró főrendházi tag, Fraknoi Vilmos püspök, Thaly Kálmán orsz. képviselő és Ponori Tewrewk Aurél egyetemi tanár szombaton utaztak el Konstantinápolyba, a hová ma kedden érkeztek meg. Az országos bizottságot Konstantinápolyban nagy pompával és díszszel fogadták.

Bercsényi népe. Hódmezővásárhelyről írják: A város Bercsényit külön is meg fogja ünnepelni, mert Vásárhelynek földesura volt. A határban lévő több százezer holdnyi Károlyi-birtok mind a Bercsényi tulajdona volt. A városi levéltárban most találták meg az 1691-ből szövegű irást székesi gróf Bercsényi aláírással, a melyben a nagy kuruc hős az örökös városnak adóját a háborus idők miatt felére, kétszáz aranyra, két pár csizmára és egy kötes karmazsinra s egy skarlát-szőnyegre engedte le. Az okmányt Bercsényi a branóci kastélyban írta alá. A vásárhelyiek megküldték az adót és 1708. febr. 13-áról megkerült egy nyugta, amelyet Bercsényi felesége, Csáky Krisztina maga írt 617 reus torinról. A város ennél fogva megfesteti a közgyűlési terem számára Bercsényi arcképét, a koporsójára pedig Kassán

12 tősgyökeres vásárhelyi gazda fog koszorút letenni.

— Leégett falu. Szikszóról jelenti tudósítónk: Alsó-Vadásziban tegnap délben óriási tűzvész pusztított. Leégett nyolcvan ház, sok csűr takarmánnyal és más melléképület. A szikszói tűzoltók kivonultak s az ő önfeláldozó munkájuknak köszönhető, hogy a falu teljesen le nem égett.

— A kassai Rákóczi-kripta. A budapesti Magyar Mérnök és Építész-Egyesületben Kertész Róbert építész rámutatott arra, hogy a kassai dóm kriptájában, melyet talajvíz is eláraszt néha, már is oly szűk a hely, hogy abban alig mozoghat néhány ember. Jelenleg már öt szarkófiág van a kriptában, melynek sem elegendő világítása, sem szellőzése nincs, sőt valamelyes nagyobb lépcsőn sem lehet megközelíteni. Szerinte képtelenség, hogy ebbe a helyiségbe szorítsák bele a bujdosók hamvait. Az egyesület egyhangulag mellőzendőnek vélte a kassai domban való elhelyezést, elhatározta, hogy felterjesztést tesz a kormányhoz, hogy a Rákóczi-siremléke a mai premonstri templomban, a Rákóczi-család régi temetkező helyén helyeztessék el. Az egyesületet főleg az indította, hogy a siremléket az eredeti terv elválasztja a tetemtől. Erre a kérdésre még visszatérünk. Mint örvendetes tényt említtük, hogy Mezarthim kassai rópirata már megmozgatta a közvéleményt. Csak-hogy Mezarthim sokkal szebb és életrevalóbb megoldást ajánl. Siremléket a domban, mely az István kápolnában magában foglalná a tetemeket is. Tervet is készített, csupán ihletett művész kell hozzá, hogy márványba faragja egyszerű gondolatát.

A vasutasok mozgalma. Nagyváradról jelenti: A vasutasszövetség nagyváradi fiókjá a vasutasok helyzetének javítása dolgában ülést tartott és elhatározta, hogy az országos bizottság javaslatát illetőleg a Budapesten 28-án tartandó nagygyűlésen módosító indítványt nyújt be és felhívja az összes vasutasokat a csatlakozásra.

Halmos lovagias ügye. Emlegettük már, hogy László Béla, a Kassai Hírlap felelős szerkesztőjét, Halmos Károly dr. bizottsági tag (meddig?) durván inzultálta. Az utcai botrányt megírta volt a Kassai Hírlap és pedig az esethez méltó hangon. Halmos Károly dr. ezt felhasználva, hogy lovaggá üthesse magát és dr. Ekes Lajos és Szirmai István dr. útján provokáltatta Lászlót. László Béla megbízottjai Herboly Ferencz, a Kassai Hírlap főmunkatársa és Proche Ede, a Kaschauer Zeitung szerkesztője azonban igen helyesen, megtagadták az elégtételadást.

Földmivelők mozgalma. Megírtuk annak idején, hogy a Földmivelőmunkások Országos Szövetsége mintegy két hónappal ezelőtt országos mozgalmat indított, hogy a községek birtokukban levő földeket munkásokból alakult szövetkezeteknek adják bérbe. Ezt a példát követi most a Várkonyi István vezetése alatt álló paraszt-szövetség is, amely szintén minden községben, ahol helyi csoportja van, földbérlet-szövetkezeteket alapít.

— A cukor árának emelkedése. Budapestről jelenti tudósítónk, hogy az osztrák és magyar cukorkartellnek az 1906—907. évi cukorkampanyra vonatkozó megegyezése szerint 4-én kezdődött meg a megfelelő áron való kiárusítás. A kartell ugyanakként nyilatkozott, hogy nem akarja túlterhelni a fogyasztókat, de ezt már azért is kétségbe kell vonnunk, mert egyidejűleg már azt is jelenthetjük, hogy 76 koronán áll ma a cukor kocsiárakománnyonként s így a cukor árának megfelelően emelkednie kell.

— A féltékeny aggastyán. Pédátlan családi tragédiát jelent tudósítónk Abauj-Szántóról. Egy Ivanco András nevű jómódu gazda féltékeny volt feleségére, aki már szintén tul volt a hatvanon és e miatt gyakran összepereltek. Tegnapelőtt aztán civakodás közben a férj torkon ragadta feleségét és addig fojtogatta, míg az eszméletlenül el nem terült. Megrémülve ekkor, hideg vízzel igyekezett az asszonyt feléleszteni, és mikor ez magához tért, újra elfogta a düh és addig fojtogatta feleségét, míg az meg nem halt. Az egész jelenetet végignézte egy szomszéd a feleségével. Az abauj-szántói járásbíróság a gyilkos férjet bekísértette és vizsgálatot kért a tanúk ellen is, akik a gyilkosságot nem akadályozták meg.

— A kivándorlás és a belügyminiszter. A belügyminiszteriumnak legutóbbi értesítésére jutott, hogy valami A. Gregolet nevű kivándorlási ügynök a brazíliai San Paolo államba csábítja a magyar kivándorlókat. Felhívásában az említett állam kormányára hivatkozik, amely állítólag az oda kivándorlóknak ingyen hajójegyet és a tengeri utazás alatt ingyen ellátást biztosít, az odaérkezőknek ingyen földet, házat és gazdasági felszerelést ad s minden tekintetben gondoskodik róluk. A belügyminiszterium azonban kétségtelenül meggyőződött arról, hogy ezek a csábító ígéretek a valóságnak meg nem felelnek, mert a kivándorolt magyarokat ott nagy csalódás érte, amennyiben nemcsak hogy az ígért földet meg nem kapták, de még csak munkát sem találtak, s a legnagyobb nyomorba jutottak. A belügyminiszter körrendeletben szólította föl a törvényhatóságokat, figyelmeztessék a közönséget, hogy saját jól felfogott érdekében a csábításnak ne adjon hitelt s tegyék meg az intézkedést arra nézve, hogy az említett vagy más ügynöknek kivándorlásra való csábítását megakadályozzák. A belügyminiszterium a kivándorlás megakadályozása érdekében egy másik körrendeletet bocsátott most ki. A külügyminiszterium ugyanis közölte a miniszteriummal, hogy az amerikai kivándorlási hatóság az ott főnálló szabályokat nagyon szigorúan kezeli. A Carpathia gőzről kilenc magyar kivándorlónak kiszállítását akadályozta meg és pedig egy nős férfunak és egy férjes nőnek azért, mert egymással vadházasságban éltek, egy 46 és egy 48 éves férfunak aggkori gyöngeség miatt, egy kivándorlónak azért, mert lopással volt vádolva, egy férfunak vérfertőző betegség miatt, egy 12 éves leánynak azért, mert szülei nélkül utazott, akik Magyarországon maradtak; a gyermekleány huszonkétéves nőtestvérét kényszerítette, hogy hugát hazakísérje. A miniszterium fölszólította a hatóságokat, hogy a kivándorlóknak kiállított utlevelek kiadásánál legyenek ezekre az esetekre tekintettel.

Színház, művészet.

— A hálókocsik ellenőre. A tegnap estére hirdetett „Vasgyáros“ előadása elmaradt. Fáy Flóra betegsége akadályozta az előadást s ezzel kapcsolatosan elmaradt Fáy Zoltán vendégjátéka is. Hirtelenében a Hálókocsik ellenőre bohózatot vették elő s a eszeret nem bánta a közönség. Igen jó előadásban volt részünk, különösen Faragó Ödön művészete kacagtatott. A többi szereplők közül Rácz Ede, Takács Mariska, Nagy Gyula és Szeghő Endre játéka nagyon tetszett a közönségnek. A jókedv dusan hömpögött az egész előadáson.

— Az ördög cimborája. Bernard Ichaw nagyhatásu színműve, az ördög cimborája, mely tárgyát az amerikai szabadságharc megrázó drámai mozzanatokban gazdag idejéből meríti szerdán este kerül színre. Ez alkalommal nagyobb szerepet játszik Komjáthy János.

KOKSZ és KÖSZÉN, LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN,
Fuvarmentesen házhoz szállítva.

Minden, a légszesz- villamvilágításhoz szükséges szerek, minden az e
téren elért legújabb találmányok

Légszesz kályhák, sütők, vasalók, főző- és forrasztó készülékek. **Villamos** készülékek, pótló alkatrészek, izzó lámpák stb. stb.

Légszesz- és villamos-csillárok

a legegyszerűbb formától a legdiszesebb kivitelig, a legjutányosabb gyári árákon.

Légszeszgyár és villamtelep

Telefon 249. szám. városi fióközletében Telefon 249. szám.

Kassa, Fő-utca 82. sz. (Casinó-palota) alatt kapható.

Ezen irodával is kapcsolatos fióközletben a légszesz- és villamvilágítást illető berendezésekre, javításokra a n. é. közönség rögtöni felvilágosítást, terveket és költségvetést nyerhet.

A légszesz és villamvilágításnál előforduló hiányok, panaszok és reklamációk, ugyszintén koks- és szénmegrendelések is ide intézhetők.

Ezen iroda a vidéki közönség megrendeléseit s levélbeli megkereséseit is készséggel fogadatosítja és pontosan elintézi.

A reklamációk gyors elintézése végett egy szerelő a lámpagyújtók laktanyáján (városháza épület) az esti órákban is a t. c. légszeszfogyasztó közönségnek rendelkezésére áll.

KOKSZ és KÖSZÉN, LEGFINOMABB MINŐSÉGBEN,
Fuvarmentesen házhoz szállítva.

Koksz és kőszén, legfinomabb minőségben fuvarmentesen a házhoz szállítva.

Koksz és kőszén, legfinomabb minőségben fuvarmentesen a házhoz szállítva.

Alapított 1844.

Alapított 1844

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali),

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társaság
főügynöksége a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.
Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adnak.

FARKAS ADOLF

pékiparos,
villanyerőre berendezett sütőde.
Kassa, Nagy-Ludmány-utca 12. sz.
Fióközletek: Kossuth L.-u. 3., Fő-utca 3.,
Domonkos-tér, Pesti-ut 7. és Gát-sor 1. sz.

Készítményei a legnagyobb kedveltségnek örvendenek. — Süteményei és kenyerei jóízűek és olcsók.

Géppel dagasztás!
Elismert legjobb módszer.

Üzlet-helyiség

erős forgalmu helyen **kiadó.** —
Bővebbet: Kemény Géza cégnél,
KASSA, fő-utca 32—34. sz. alatt.

Kovács-szerszám eladó.

Egy kovács-műhely felszerelésére való
szerszámok és fuvó **ELADÓ** a NAGY-
LUDMÁNY-UTCA 16. szám, az első ajtó
alatt. Akinek szüksége van, a tulajdonos-
sal értekezhet.

Kiadó: Muranyi József.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA